

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 06-03-2018

Mødedato Tirsdag d. 06. marts 2018 kl. 14:00

Mødested Elbæktoften i Hadsten

Indholdsfortegnelse

Orienteringspunkt.....	3
Udmøntning af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen, på plejehjem, plejecentre og friplejebol	4
Brugertilfredshedsundersøgelse på ældreområdet 2017.....	7
Fælleskommunalt rammepapir på voksenhandicapområdet.....	10
Revideret forløbsprogram for kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL).....	13
Sortering af husholdningsaffald i Favrskov Kommunes daginstitutioner, skoler og andre kommunal	16

Punkt 9: Orienteringspunkt

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget

6. marts 2018

Sagsnr. 710-2013-42278

Dok.nr. 710-2018-44272

Sagsbehandler DPEMJJE

9. Orienteringspunkt - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	SS-U
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Gensidig orientering og eventuelt.

INDSTILLING

Direktøren for Social og Sundhed indstiller til Social- og Sundhedsudvalget:

1. At orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING

Social- og Sundhedsudvalget, 6. marts 2018:

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

Punkt 10: Udmøntning af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen, på plejehjem, plejecentre og friplejeboliger

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget

6. marts 2018

Sagsnr. 710-2011-1664

Dok.nr. 710-2018-24582

Sagsbehandler DPPM

10. Udmøntning af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen, på plejehjem, plejecentre og friplejeboliger - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	SS-U, ØK, BY
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til udmøntningen af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen, på plejehjem, plejecentre og friplejeboliger.

Puljen er afsat i forbindelse med finansloven for 2018 og udgør for Favrskov Kommunes vedkommende 3,804 mio. kr. årligt. Midlerne udmøntes i perioden 2018-2021 via en statslig pulje som et direkte tilskud. Fra 2022 overgår midlerne til at blive udmøntet gennem det generelle bloktilskud.

For at få adgang til puljen skal kommunerne én gang årligt indsende en redegørelse til Sundheds- og Ældreministeriet for anvendelsen af midlerne. For året 2018 skal der indsendes en selvstændig redegørelse for anvendelse af midlerne til en bedre bemanning senest 1. april 2018.

I redegørelsen skal det fremgå, hvordan Favrskov Kommune agter at fordele midlerne til en bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejecentrene. Det skal beskrives, hvordan der skabes en bedre bemanning og fremgå om de planlagte indsatser vedrører ansættelse af nye medarbejdere og/eller en opjustering af arbejdstiden for eksisterende medarbejdere. Endelig skal det beskrives, hvordan private leverandører i hjemmeplejen, på plejehjem samt i friplejeboliger får del i midlerne.

Puljemidlerne foreslås anvendt på følgende måde i Favrskov Kommune:

- Der afsættes 1,950 mio. kr. til en ny ydelse på 15 minutter pr. uge, hvor borgeren sammen med den faste hjemmehjælper gennemgår borgerens behov i forhold til de ydelser, som hjemmeplejen mv. leverer. Ydelsen tildeles alle borgere, der modtager hjælp i hjemmet minimum tre dage om ugen.
- Der afsættes 830.000 kr. til styrkelse af aflastning i hjemmet af pårørende til borgere med demenssygdom.
- Der afsættes 1,014 mio. kr. til en indsats for borgere med demenssygdom på plejecentrene med henblik på særligt at styrke den fysiske træning i dagligdagen. Tildelingen vil ske som en udvidelse af normeringen pr. demensplads fra 0,765 til 0,795 fuldtidsstilling pr. plads.
- Udgifter til revision skønnes at andrage 10.000 kr.

Kommunen skal desuden udarbejde en redegørelse for den lokale indsats med henblik på at sænke sygefraværet og øge den gennemsnitlige arbejdstid på ældreområdet. Redegørelsen skal senest 1. april 2018 sendes til Sundheds- og Ældreministeriet samt Beskæftigelsesministeriet.

VURDERING

Social og Sundhed vurderer, at den nye ydelse på 15 minutter pr. uge til borgere, der modtager hjælp i hjemmet minimum tre gange om ugen, vil give mulighed for øget rehabilitering af borgerne samt sikre bedre fastholdelse af de resultater, borgeren har opnået. Der vil i højere grad være tid til koordinering af den tværfaglige indsats i forhold til borgeren. Eksempelvis vil den ernæringsmæssige indsats kunne styrkes i forhold til screening af borgere med bl.a. tygge- og synkebesvær. Derudover vil borgerens træning løbende kunne koordineres og tilpasses i samarbejde med terapeuterne. Ydelsen vil blive tildelt borgere med henholdsvis privat og kommunal leverandør.

Byrådet har i Budget 2018-2021 afsat midler til aflastning i hjemmet af pårørende til borgere med demenssygdom i op til fire timer pr. uge ud fra en konkret og individuel vurdering. En yderligere tilførsel af 830.000 kr. vil gøre det muligt, at flere pårørende kan gøre brug og få glæde af dette tilbud.

Der er videnskabeligt belæg for, at fysisk træning kan forsinke udviklingen af demens. Tildelingen af en træningsydelse til borgere med demenssygdom på kommunens demensafsnit vil kunne medvirke til øget livskvalitet og færre udadreagerende borgere. Den øgede normering vil betyde en tilførsel på 1,11 time pr. uge pr. beboer.

Udmøntning af puljen vil dels ske ved tilbud til medarbejdere på deltid om øget timetal, og dels ved nyansættelser på ældreområdet. Omregnet vil puljen betyde en mertilførsel af medarbejdere på ca. 9,5 årsværk.

ØKONOMI

Beløbet til kommunerne på 500 mio. kr. årligt, med henblik på at øge bemanningen på ældreområdet, er fordelt på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Beløbet udgør for Favrskov Kommunes vedkommende som nævnt 3,804 mio. kr.

Kommunerne skal med revisorpåtegnet regnskab årligt redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat.

Social og Sundhed foreslår, at midlerne anvendes i henhold til nedenstående tabel.

Indsats	(1,000 kr.)
Ny ydelse på 15 minutter pr. uge til borgere, der modtager hjælp i hjemmet minimum tre dage om ugen	1,950
Aflastning i hjemmet til pårørende til borgere med demenssygdom	830
Øget fysisk træning for borgere med demenssygdom på plejecentre	1,014
Revision	10
I alt	3,804

INDDRAGELSE

Ældrerådet er på deres møde 21. februar 2018 blevet hørt i sagen og har tilsluttet sig den foreslåede fordeling.

Ældrerådet gør dog opmærksom på, at det kunne overvejes at afdække det fremtidige behov for bemanning om natten.

Social og Sundhed har noteret sig Ældrerådets synspunkter, men finder, at niveauet for nattevagtsbemanning dækker de behov, der er. Hvis der er konkrete forhold, der gør det nødvendigt med yderligere bemanning i nattevagten, indkaldes ekstra bemanning. Det bemærkes i øvrigt, at Favrskov Kommune har samme niveau for nattevagtsbemanning som fx Syddjurs og Norddjurs kommuner. Nattevagtsbemanningen er således én nattevagt op til ti boliger, to nattevagter ved 11-60 boliger og tre nattevagter ved mere end 60 boliger.

Ældrerådets høringssvar er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Direktøren for Social og Sundhed indstiller til Byrådet:

1. At puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen, på plejehjem, plejecentre og friplejeboliger anvendes som beskrevet i denne sag.

BESLUTNING

Bilag

Høringssvar vedrørende udmøntning af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen

[710-2018-38608](#)

Social- og Sundhedsudvalget, 6. marts 2018:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

Høringssvar vedrørende udmøntning af puljen til bedre bemanning i hjemmeplejen

Punkt 11: Brugertilfredshedsundersøgelse på ældreområdet 2017

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget

6. marts 2018

Sagsnr. 710-2017-16160

Dok.nr. 710-2018-19854

Sagsbehandler DPSRAM

11. Brugertilfredshedsundersøgelse på ældreområdet 2017 - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	SS-U, høring, SS-U, ØK, BY
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Social- og Sundhedsudvalget skal i denne sag tage stilling til brugertilfredshedsundersøgelsen på ældreområdet 2017 og tilhørende handleplan med henblik på at sende den i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet. Høringen af Handicaprådet sker på baggrund af, at visitering af hjemmepleje til borgere med handicap sker efter de samme regler som på ældreområdet.

Formålet med brugertilfredshedsundersøgelsen er at give borgerne en mulighed for at give en tilbagemelding på den hjælp, de modtager fra ældreområdet i Favrskov Kommune samt at identificere mulige udviklingsområder for at øge borgernes tilfredshed.

Undersøgelsen er udformet som et spørgeskema, som er omdelt til alle borgere, der modtager personlig pleje, praktik hjælp og/eller madservice i eget hjem. Spørgeskemaet er blevet omdelt til 915 borgere, hvoraf 359 har besvaret hele eller dele af skemaet. Dette giver en svarprocent på 39 mod 58 i 2015.

Resultaterne af undersøgelsen er opdelt i henholdsvis en rapport for de kommunale leverandører og en rapport for de private leverandører. Der er stor forskel på antallet af besvarelser i undersøgelsen, og det bemærkes særligt, at der er meget få besvarelser fra borgere, der modtager hjælp fra en privat leverandør. Fx har kun fire borgere svaret på spørgsmålet om støtte til at spise og drikke.

Det er ikke muligt at opgøre en samlet svarprocent for dels de private leverandører og dels de kommunale leverandører. Det skyldes, at borgere kan modtage praktisk hjælp fra den kommunale leverandør og personlig pleje fra en privat leverandør. Derfor kan de besvarede spørgeskemaer indeholde svar, der vedrører både de private leverandører og de kommunale leverandører.

I forhold til den brugertilfredshedsundersøgelse, der blev gennemført i 2015, er undersøgelsesdesignet blevet ændret, hvilket gør, at det ikke er muligt at sammenligne resultaterne fra 2017 med den seneste undersøgelse fra 2015.

Undersøgelsen i 2017 viser for den kommunale leverandørs vedkommende, at tilfredsheden med støtten til kerneydelserne, fx hjælp til rengøring og personlig pleje, varierer mellem 75% og 94%, mens den ved de private leverandører varierer mellem 50% og 100%.

De borgere, der modtager hjemmehjælp i Favrskov Kommune, uanset om det er den kommunale leverandør eller en privat leverandør, angiver stor tilfredshed med medarbejdernes imødekommenhed og venlighed. På dette spørgsmål opnår de private leverandører en tilfredshed på henholdsvis 95% (praktisk hjælp) og 100% (personlig pleje). Den kommunale leverandør på hjemmepleje opnår en tilfredshed med medarbejdernes imødekommenhed og venlighed med praktisk hjælp på 96% og med personlig pleje på 87%.

Undersøgelsen viser også, at der hvor borgerne har den laveste tilfredshed er i relation til ensartetheden i hjælpen og den besked, de modtager, hvis hjælpen er forsinket eller bliver flyttet. Således angiver 67% (praktisk hjælp) og 62% (personlig pleje) af de borgere, der får hjælp fra den kommunale leverandør at være tilfredse. Tilfredsheden med de private leverandører i forhold til samme spørgsmål er en del højere, henholdsvis 87% (praktisk hjælp) og 95% (personlig pleje).

Af de borgere, der modtager hjælp fra den kommunale leverandør af hjemmepleje, angiver 50% at være 'meget tilfreds' eller 'tilfreds' med ensartetheden i støtten til den personlige pleje, mens 60% angiver at være 'meget tilfreds' eller 'tilfreds' med ensartetheden i støtten til den praktiske hjælp. De private leverandører opnår på samme spørgsmål en tilfredshed på 77% (praktisk hjælp) og 90% (personlig pleje).

Den samlede tilfredshed med madservice hos Favrskov Mad og Det Danske Madhus ligger på henholdsvis 77% og 80%.

Kun på spørgsmålet vedrørende muligheden for specialkost er der en betydelig forskel mellem de to leverandører, da 82% er tilfredse med muligheden for at vælge specialkost hos Favrskov Mad mod kun 52% hos Det Danske Madhus.

Begge leverandører opnår den højeste tilfredshed i relation til spørgsmålet vedrørende kontakten til leverandøren, fx ved afbestilling af mad eller ændringen af mad. Det, borgerne er mindst tilfredse med, er prisen på den mad, de får leveret. Det kan bemærkes, at den pris borgerne betalte for en hovedret i 2017 var 52 kr., mens den gennemsnitlige produktionspris var 57 kr. I forbindelse med udmøntningen af Favrskov Kommunens andel af værdighedspuljen i 2017, er prisen, som borgerne skal betale for en hovedret, reduceret til 49 kr.

Borgerne blev i spørgeskemaet tillige bedt om at svare på spørgsmål vedrørende økologi. Resultaterne viser, at 74% af borgerne finder det vigtigt, at mængden af tilsætningsstoffer og pesticider kan nedsættes igennem økologi. Derimod angiver kun 30% af borgerne, at det er vigtigt, at den mad de får leveret, er økologisk.

VURDERING

Social og Sundhed vurderer, at en svarprocent på 39 er meget lav. Det betyder, at resultaterne af undersøgelsen er behæftet med betydelig usikkerhed. Dette billede forstærkes af, at der blandt besvarelsene er flere eksempler på modstridende svar. Fx har to borgere svaret på spørgsmålet om bestilling af dagligvarer, men ingen borgere er visiteret til og får leveret denne ydelse af en privat leverandør. På baggrund af den lave svarprocent og de modstridende svar vil Social og Sundhed anbefale, at der anvendes en anden metode i 2018 til at kortlægge borgernes tilfredshed.

I kvalitetsstandard for ældre- og sundhedsområdet er der opstillet mål, som angiver, at 90% af borgerne skal være tilfredse med udførelsen af hjælpen samt medarbejdernes imødekommenhed og venlighed. Social og Sundhed vurderer, at resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen for den kommunale leverandør af hjemmepleje overordnet er acceptable, set i forhold til den usikkerhed, som undersøgelsen er behæftet med. Undersøgelsen viser imidlertid også, at servicen på nogle områder skal forbedres. Der skal derfor bl.a. sættes fokus på at forbedre borgernes oplevelse af, at hjælpen er ens, uanset hvilken medarbejder, der kommer i deres hjem samt borgernes oplevelse af at modtage tilstrækkelig information ved flytning eller forsinkelse af en aftale.

For at forbedre tilfredsheden på de to områder er der udarbejdet en handleplan med følgende fokusområder:

- Gennemførelse af kvalitetsbesøg hos borgerne med henblik på at kvalitetssikre indsatsen i hjemmet.
- Øget medarbejderfokus på overholdelse af servicemålene om aftaleoverholdelse, flytning af aftaler og rettighed.
- Opstramning af procedurerne vedrørende hjælp i hjemmet og løbende opdatering af døgnrytmeplaner (opgavebeskrivelser) sammen med borgeren.

Social og Sundhed finder det positivt, at de private leverandører af ydelser på hjemmeplejeområdet generelt lever op til de fastsatte kvalitetsmål.

Social og Sundhed vurderer, at borgernes samlede tilfredshed med leveringen af mad er tilfredsstillende. Kvalitetsmålet på 80% opfyldes tilnærmelsesvist af både Favrskov Mad og Det Danske Madhus, hvor tilfredsheden ligger på henholdsvis 77% og 80%.

I tidligere brugertilfredshedsundersøgelser har tilfredsheden med madservice fra Favrskov Mad været over kvalitetsmålet på 80%. I undersøgelsesperioden har produktionskøkkenet hos Favrskov Mad været under ombygning, hvilket har betydet, at der bl.a. har været færre retter for borgeren at vælge imellem. Det kan have påvirket borgernes tilfredshed.

Social og Sundhed bemærker, at borgernes angivelse af, hvor vigtig økologi er, ikke har ændret sig betydeligt siden spørgsmålene sidst blev stillet i 2013. Således angav 28% af borgerne det som vigtigt i 2017, mens det i 2013 var 30%. På

spørgsmålet vedrørende mængden af tilsætningsstoffer og pesticider har andelen af borgere, der finder det 'meget vigtigt' eller 'vigtigt' ændret sig fra 74% i 2013 til 78% i 2017.

ØKONOMI

Brugertilfredshedsundersøgelsen har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

INDDRAGELSE

Brugertilfredshedsundersøgelsen er udarbejdet i samarbejde med en nedsat arbejdsgruppe bestående af ledere fra visitationen, hjemmeplejen og Favrskov Mad samt repræsentanter fra Ældrerådet.

Ældrerådet blev på deres møde i oktober 2017 informeret om undersøgelsens udformning og tidsperspektiv.

De private leverandører, der leverer praktisk hjælp og/eller personlig pleje samt madservice til borgere i Favrskov Kommune, er alle blevet informeret om undersøgelsen.

Alle leverandører har hjulpet med at dele spørgeskemaet ud til borgerne.

Ældrerådet er på deres møde 22. februar 2018 blevet orienteret om handleplanen til opfølgning på brugertilfredshedsundersøgelsen.

INDSTILLING

Direktøren for Social og Sundhed indstiller til Social- og Sundhedsudvalget:

1. At brugertilfredshedsundersøgelsen på ældreområdet 2017 med tilhørende handleplan sendes i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet.

BESLUTNING

Bilag

Rapport vedrørende kommunale leverandører [710-2018-44558](#)

Rapport vedrørende private leverandører [710-2018-44563](#)

Brugertilfredshedsundersøgelsen på Ældreområdet 2017 - Handleplan [710-2018-36693](#)

Social- og Sundhedsudvalget, 6. marts 2018:

Fraværende: Ingen

Godkendt.

Bilag

Rapport vedrørende kommunale leverandører

Rapport vedrørende private leverandører

Brugertilfredshedsundersøgelsen på Ældreområdet 2017 - Handleplan

Punkt 12: Fælleskommunalt rammepapir på voksenhandicapområdet

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget

6. marts 2018

Sagsnr. 710-2016-41870

Dok.nr. 710-2017-70396

Sagsbehandler DPGILA

12. Fælleskommunalt rammepapir på voksenhandicapområdet - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	SS-U, AU, høring, SS-U, AU, ØK, BY
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Social- og Sundhedsudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget skal i denne sag tage stilling til mål for indsatsområderne i det fælles regionale rammepapir på voksenhandicapområdet.

Rammepapiret er udarbejdet af de midtjyske kommuner og Region Midtjylland og beskriver de politiske ambitioner for en styrket indsats på voksenhandicapområdet.

Baggrunden for rammepapiret er, at antallet af borgere i Danmark med handicap, vokser. Dermed er der flere, der efterspørger tilbud efter serviceloven. Serviceloven tager udgangspunkt i, at der ydes kompensation og støtte til den enkelte, men lægger ikke tilsvarende vægt på udvikling, mestring og beskæftigelse. Rammepapiret opstiller mål for udvalgte indsatsområder, som understøtter udviklingen af området.

Kommunekontaktrådet (KKR) Midtjylland har, samtidig med deres godkendelse af rammepapiret, anbefalet, at de politiske fagudvalg drøfter, hvordan rammepapiret kan indgå i den lokale proces om udvikling af voksenhandicapområdet. Rammepapiret er en del af ”Rammeaftalen på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i 2018”. ”Rammeaftalen 2018” blev godkendt af Byrådet 26. september 2017.

Rammepapirets målgruppe er:

- Borgere med fysisk handicap
- Borgere med udviklingshæmning
- Borgere med hjerneskade (erhvervet/medfødt)
- Borgere med udviklingsforstyrrelse (ADHD/autisme).

Social og Sundhed definerer målgruppen som borgere med handicap, der modtager visse ydelser efter serviceloven på voksenområdet. Der henvises til bilag 2 for en nærmere definition af ydelserne. Målgruppen udgjorde i november 2017 i alt 402 borgere i alderen 18-65 år, svarende til mindre end 10 borgere pr. årgang. Ud over, at målgruppen pr. årgang er relativt begrænset, så er den også kendetegnet ved, at den rummer et meget bredt spektrum af problematikker. Dette gør det statistiske materiale omkring målsætningerne meget usikkert.

Der beskrives fire indsatsområder i rammepapiret:

- Mestring
- Det inkluderende arbejdsliv
- Samskabelse og samarbejde
- Fokuseret indsats.

Nedenfor er Favrskov Kommunes mål beskrevet nærmere, og samtidig fremgår det, hvorledes der måles inden for de fire indsatsområder. Der er herudover opstillet et succeskriterie for hvert af målene. Succeskriterierne er baseret på et skøn.

Målet for indsatserne for mestring er, at andelen af 18-25 årige borgere med handicap i ungdomsuddannelse øges med 10% frem til 1. januar 2020.

Målet for indsatsen for det inkluderende arbejdsliv er, at andelen af borgere med handicap, som er i kontakt med Handicap og Psykiatri og som er i beskæftigelse, øges med 10% frem til 1. januar 2020. Der opgøres på andelen af borgere, som er i flexjob, borgere som er selvforsørgende og andelen af borgere, som modtager midlertidig forsørgelse.

Målet for indsatsen for samskabelse og samarbejde er, at andelen af borgere med handicap i botilbud eller som modtager bostøtte, som deltager i forenings- og fritidsliv, øges med 10% frem til 1. januar 2020. Det har ikke tidligere været opgjort, hvor mange borgere, der har været deltagende i civilsamfundet, og der vil derfor blive ført statistik på området fremadrettet.

I rammepapiret opfordres kommunerne til at øge brugen af effektvurdering, som kan måle progression for borgere med handicap. Effektvurdering er en del af den indsats som anvendes, når hver borgers progression måles. Målingen sker via det elektroniske journal- og bostedsystem Sensum, jf. bilag 2.

VURDERING

Det vurderes, at rammepapiret er et godt udgangspunkt for udvikling af voksenhandicapområdet i Favrskov Kommune.

De fælles kommunale målsætninger er dækkende for den indsats, som Favrskov Kommune allerede har på voksenhandicapområdet i forhold til social- og arbejdsmarkedsområderne. Der iværksættes derfor ikke særlige initiativer på baggrund af rammepapiret, men der måles fremadrettet på, om målsætningerne nås.

Arbejdsmarkedsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget vil en gang om året blive orienteret om status for målopfyldelsen.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved de beskrevne indsatsområder.

INDDRAGELSE

Social og Sundhed har, med udgangspunkt i rammepapiret, afholdt en workshop for at få input til den fremtidige udvikling af voksenhandicapområdet. Workshopen blev afholdt i 2017 og havde deltagelse af brugere, pårørende, interesseorganisationer, frivillige, fagpersoner og repræsentanter fra Handicap og Psykiatri.

Deltagernes input på dagen er i god overensstemmelse med de fire indsatsområder i rammepapiret og bidrager derfor til den fælles forståelse af vigtigheden af dette arbejde.

Sagen sendes herudover til høring i Handicaprådet.

INDSTILLING

Direktøren for Social og Sundhed indstiller til Arbejdsmarkedsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget:

1. At forslag til fastsættelse af målsætning for det fælles kommunale rammepapir på voksenhandicapområdet sendes i høring i Handicaprådet.

BESLUTNING

Bilag

Bilag 1: Fælleskommunalt rammepapir for voksenhandicap [710-2017-70775](#)

Bilag 2 Udmøntning af rammepapiret i Favrskov Kommune [710-2017-184980](#)

Social- og Sundhedsudvalget, 6. marts 2018:

Fraværende: Ingen

Godkendt.

Bilag

Bilag 1: Fælleskommunalt rammepapir for voksenhandicap

Bilag 2 Udmøntning af rammepapiret i Favrskov Kommune

Punkt 13: Revideret forløbsprogram for kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL)

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget

6. marts 2018

Sagsnr. 710-2009-23653

Dok.nr. 710-2018-29265

Sagsbehandler DPMFHA

13. Revideret forløbsprogram for kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	SS-U, ØK, BY
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til det reviderede forløbsprogram for kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL). KOL er en kronisk sygdom, hvor luftvejene forsnævres og lungevævet ødelægges. Forløbsprogrammet er en delaftale til Sundhedsaftale 2015-2018 mellem Region Midtjylland og de 19 midtjyske kommuner.

Forløbsprogrammet beskriver den samlede sundhedsfaglige indsats for borgere med KOL, som bl.a. omfatter forebyggelse, diagnostik, behandling og rehabilitering. Samtidig beskrives opgavefordelingen mellem praktiserende læger, hospitaler og kommuner.

Forløbsprogrammet er godkendt i Sundhedskoordinationsudvalget (SKU) 9. oktober 2017 med henblik på godkendelse i Regionsrådet og de enkelte kommunalbestyrelser.

SKU består af fem regionsrådspolitikere fra Region Midtjylland, fem kommunalbestyrelsesmedlemmer fra de midtjyske kommuner og to praktiserende læger fra de Praktiserende Lægers Organisation (PLO). Borgmesteren i Favrskov Kommune er ét af de fem kommunalbestyrelsesmedlemmer. Forløbsprogrammet er godkendt af Regionsrådet 5. december 2017.

De væsentligste ændringer i det reviderede forløbsprogram er følgende:

- Rehabilitering (specialiseret genoptræning mv.) for borgere med svær KOL og for nogle borgere med meget svær KOL flyttes fra hospital til kommuner.
- Indsatser for borgere med KOL tilrettelægges både ud fra borgerens helbredsmæssige tilstand og psykosociale forhold, såsom multisygdom, netværk, alder, funktionsniveau og mestringsevne, som kan påvirke borgerens mulighed for at følge behandling og rehabilitering.
- Der skal fremadrettet være større fokus på tidlig opsporing af borgere med KOL, løbende risikovurdering, ernæring og palliation (lindring af lidelsen).

På landsplan og regionalt arbejdes der på at skabe rammer for at kunne tilbyde telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL, så borgere kan observeres fra deres hjem. Når dette arbejde er afsluttet, vil det blive indarbejdet i forløbsprogrammet.

VURDERING

Formålet med ændringen i opgavefordelingen er at gøre det lettere for borgere med KOL at tage imod tilbud om rehabilitering ved at flytte det tættere på den enkelte borger.

Sygdommen KOL inddeles i fire stadier: A, B, C og D, hvor D er det sværeste sygdomsstadie. Indtil nu har kommuner varetaget rehabilitering for borgere i stadie A og B, mens hospitaler har varetaget rehabilitering for borgere i stadie C og D. I det reviderede forløbsprogram overgår rehabilitering for borgere i stadie C til kommunerne, mens borgerens konkrete situation er afgørende for, om det er kommunen eller hospitalet, der skal varetage rehabilitering for en borger i stadie D.

Det er forbundet med en vis usikkerhed at vurdere hvor mange borgere med KOL i stadie C og D, der fremadrettet vil benytte kommunale rehabiliteringstilbud. Dette skyldes bl.a. usikkerhed om, hvor mange flere borgere, der vil tage imod tilbuddet. Social og Sundhed vurderer, at det vil være ca. 14-15 borgere i Favrskov Kommune, da det er estimeret, at det drejer sig om ca. 375 borgere i hele Region Midtjylland.

De borgere i Favrskov Kommune, der vil blive omfattet af ændringen, tilbydes en eller flere samtaler, hvor deres individuelle rehabiliteringsplan tilrettelægges. Planen kan omfatte deltagelse i undervisning på kommunens sundhedskurser, hvor temaerne er viden om og håndtering af sygdommen, ernæring, rygestop og medicin håndtering. Undervisningen foregår ved sundhedsfagligt personale, såsom diætist og sygeplejerske, og formålet er, at borgerne får redskaber til at mestre sygdommen og forebygge forværring.

Genoptræning med henblik på at øge borgerens fysiske formåen er ligeledes en del af rehabiliteringsplanen. Undervisning og genoptræning, som varetages af sundhedsafdelingen, kan foregå både individuelt og på hold, afhængigt af den enkelte borgers livssituation.

Endelig kan nogle af borgerne have behov for pleje og behandling, hvor der er fokus på at lindre symptomerne fra sygdommen (palliativ indsats).

Social og Sundhed finder det positivt, at der i forløbsprogrammet sættes større fokus på tidlig opsporing af borgere med KOL. Tidlig opsporing gør det muligt at sætte ind med relevante tiltag som rygestop og fysisk træning for at bremse sygdommens udvikling og tab af lungefunktion.

ØKONOMI

Favrskov Kommune finansierer specialiseret genoptræning på hospitalerne, og med ændringerne i forløbsprogrammet forventes udgifterne til disse at falde. Samtidig forventes Favrskov Kommunes udgifter til genoptræning, sundhedssamtaler og undervisning for borgere med KOL at stige. Social og Sundhed følger den økonomiske udvikling på området. Hvis der bliver behov for at flytte sparede midler fra specialiseret genoptræning til kommunens egne sundhedstilbud, vil det blive taget op ved kommende budgetopfølgninger.

SKU har besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der på regionsplan skal følge økonomien og aktiviteten i rehabiliteringsindsatsen.

Hvis antallet af borgere med KOL, der overgår fra regionale til kommunale rehabiliteringstilbud, viser sig at være højere end de estimerede 375 borgere i hele Region Midtjylland, vil økonomien forbundet med rehabiliteringsindsatsen på ny blive drøftet mellem region og kommuner. Dette er aftalt efter ønske fra kommunerne.

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2018-2021 afsatte Byrådet 790.000 kr. i årene 2018-2019 til investering i IT-infrastruktur til telemedicinsk hjemmemonitorering. Derudover blev der afsat 150.000 kr. til drift i 2018 og 360.000 kr. til drift i årene 2019-2021.

INDSTILLING

Direktøren for Social og Sundhed indstiller til Byrådet:

1. At det reviderede forløbsprogram for KOL godkendes.

BESLUTNING

Bilag

Forløbsprogram for KOL [710-2018-29872](#)

Social- og Sundhedsudvalget, 6. marts 2018:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

Forløbsprogram for KOL

Punkt 14: Sortering af husholdningsaffald i Favrskov Kommunes daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget

6. marts 2018

Sagsnr. 710-2017-21544

Dok.nr. 710-2018-39008

Sagsbehandler DPCHAN

14. Sortering af husholdningsaffald i Favrskov Kommunes daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger - Åbent

Tidl. politisk behandling	BY, 29.08.17, pkt. 99
Forventet sagsgang	SS-U, KF-U, BS-U, TM-U, ØK, BY
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til et forslag om, at kommunens daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger omfattes af det krav om affaldssortering til genanvendelse af husholdningsaffald, som Favrskov Kommunes private husholdninger er omfattet af.

Dansk Folkeparti og Venstre stillede på Byrådsmødet 29. august 2017 forslag om størst mulig genanvendelse af husholdningsaffald på kommunens skoler og institutioner. Institutioner kan fx være daginstitutioner, plejecentre, bosteder, administrationsbygninger samt haller og kulturhuse.

Byrådet besluttede at oversende sagen til behandling i fagudvalgene. Børn og Skole har sammen med Teknik og Kultur siden arbejdet med en kortlægning af behovene på institutioner og andre kommunale bygninger for at kunne implementere ordningen. Der er i den forbindelse indhentet erfaringer fra Horsens Kommune, som allerede har implementeret en affaldssorteringsordning i deres institutioner - senest på skoleområdet fra januar 2018.

Indsamlingen af husholdningsaffald til genanvendelse kræver som udgangspunkt, at der sorteres i tre affaldstyper: Restaffald, papir og emballage. Hvis affaldssorteringen udvides til kommunens institutioner og bygninger, skal brugere, personale, børn og unge dagligt sortere affaldet i disse typer. Der skal etableres de nødvendige faciliteter både indendørs og udendørs. Der er foretaget en gennemgang af hvilke institutioner og bygninger, der med fordel kan indgå i ordningen. I Bilag 1 kan ses den nærmere afgrænsning og argumentationerne herfor.

VURDERING

Da indførelse af en udvidet affaldssortering medfører betydelige anlægs- og driftsudgifter, foreslås det, at endelig stillingtagen hertil indgår i processen vedrørende Budget 2019-22. Indfasningen af den nye affaldssorteringsordning foreslås på den baggrund at starte i foråret 2019.

Før selve indfasningen igangsættes, vil der være behov for en planlægningsperiode, ligesom der skal være tid til at indkøbe og etablere de nødvendige faciliteter. Endvidere skal der produceres forskelligt informationsmateriale til tilrettelæggelsen af en kampagne for yderligere sortering samt forberedelse af tiltag til brug i undervisningen på skolerne.

På skoleområdet forventes implementeringen af ordningen at være mere omfattende og tidskrævende end på andre institutionsområder. Det skyldes, at sorteringen her vil være afhængig af, at ca. 6.500 elever i det daglige skal motiveres til at sortere på den rigtige måde. Skolebestyrelserne vil være en vigtig aktør i dette arbejde.

Det forventes, at affaldssorteringen kan starte op i uge 14 og 15 i 2019 på to skoler koordineret med den årlige klimauge således, at der sikres en tilstrækkelig planlægningsperiode. De erfaringer, der indhøstes på disse to skoler bruges ved indfasningen på de øvrige skoler. Indfasningen her foreslås at starte løbende fra uge 18. En nærmere beskrivelse af forslag til indfasning på skoleområdet er vedlagt som Bilag 2.

For kommunens øvrige institutioner og kommunale bygninger vil den udvidede affaldssortering i højere grad bero på medarbejdernes indsats og overvågning. Alle enheder vil blive understøttet gennem vejledning og materiale til instruktion af børn, bestyrelser, beboere eller brugere. Det forventes, at den nye ordning her kan starte pr. 1. januar 2019.

Det vurderes, at der vil være behov for en koordineret formidlingsindsats i implementeringsperioden - hovedsagelig på skoleområdet. Denne indsats vil involvere Favrskov Forsyning, og den vil indgå som en del af arbejdet med den åbne skole. Der vil ligeledes være behov for løbende at følge op på ordningen – herunder lave stikprøver af kvaliteten i sorteringen af affaldet.

Den fysiske etablering af indendørs- og udendørsfaciliteter vurderes at kunne gøres på forholdsvis kort tid de fleste steder. Opsætning af affaldsstationer kan i god tid planlægges i forhold til de almindelige driftsopgaver, medens de bygningsmæssige tilpasninger er forholdsvis små.

ØKONOMI

De forventede udgifter ved indførelse af en ny affaldssorteringsordning kan opdeles i etableringsudgifter og årlige driftsudgifter.

Etableringsudgifterne, der vedrører etablering af indendørsfaciliteter, bygningsmæssige tilpasninger samt tilpasninger af adgangforhold, er samlet estimeret til 1,15 mio. kr.

Udgifter til indendørsfaciliteter omfatter primært udgifter til indkøb af affaldsstationer og affaldsstativer, og de er samlet estimeret til 920.000 kr. Udgifterne er beregnet ud fra forudsætningen om, at ens affaldsstationer og affaldsstativer gør det lettere for især børn at sortere affald korrekt. Skolernes udgifter til indkøb af affaldsstationer står derfor for ca. 70 % af de samlede udgifter.

De bygningsmæssige og adgangsmæssige tilpasninger estimeres samlet til 230.000 kr. Eksempler på bygningsmæssige tilpasninger kan være opførelse af affaldsskure, affaldsgårde og afskærmninger, således at de udendørs affaldscontainerne kan stå uden opsyn. Adgangsmæssige tilpasninger kan være etablering af nyt underlag, belægninger eller flisegange, for at det er muligt for leverandøren af afhente affaldet.

De årlige driftsudgifter ved indførelse af en ny affaldssorteringsordning estimeres til samlet at være 600.000 kr. årligt. Hertil kommer 1,5 mio. kr. i udgifter til etablering.

Udgifterne til containerleje, afhentning af affald, fragt til Dansk Affaldssortering i Vojens, samt deres pris for genanvendelsen af affaldet, betales som et samlet tønningsbidrag hos Favrskov Forsyning. For alle de institutioner, skoler og andre kommunale bygninger, der skal med i den nye affaldssorteringsordning, beløber de samlede udgifter sig til 60.000 kr. Den relativt lave udgift skyldes, at affaldshåndteringen kan indgå som en del af Favrskov Forsynings eksisterende afhentningsordning, der håndterer affald fra husholdninger i Favrskov Kommune.

Udgifterne er estimeret ud fra en forudsætning om, at de kommunale institutioner forventes at producere forholdsvis den samme mængde af de tre affaldstyper som de private husstande. Det kan dog vise sig nødvendigt at justere på størrelsen og antallet af containere samt frekvensen af tømninger.

På daginstitutionsområdet og på enkelte skoler, er der på nuværende tidspunkt en papirafhentningsordning, som i forbindelse med overgangen til den nye affaldssorteringsordning kan afmeldes. En afmelding af disse ordninger giver et mindreforbrug på ca. 70.000 kr.

Den største post i de årlige driftsudgifter er øgede udgifter til rengøring/tømning. Dette arbejde beløber sig til ca. 610.000 kr. Beløbet er estimeret af Favrskov Kommunes rengøringsleverandør Forenede Service, og det gælder håndtering af affald i de institutioner, der er med i den nuværende kontrakt på rengøringsområdet. Prisen på tilkøb af ydelser til eksisterende rengøringskontrakter vurderes alt andet lige at være lidt højere end den pris, der kan forventes opnået igennem et samlet udbud. Udgiften forventes derfor nedbragt, når ydelsen medtages i de kommende samlede rengøringsudbud.

Ud over udgifter til den fysiske etablering og drift af den nye affaldssorteringsordning skal der afsættes midler til implementering af selve ordningen. Det forventes, at der skal bruges ca. 50.000 kr. til produktion af forskellige typer

informationsmateriale. Derudover vil der skulle prioriteres ca. 0,5 årsværk svarende til en samlet udgift på ca. 300.000 kr. til gennem Favrskov Forsyning at formidle ordningen på skolerne. Dertil kommer vejledning mv. gennem den åbne skole.

De nuværende årlige udgifter til afhentning af dagrenovation og papir udgør alt i alt 1.150.000 kr.

En nærmere gennemgang af udgifterne ved indførelse af ny sorteringsordning samt kortlægning af eksisterende affaldsordninger i Favrskov Kommunes institutioner, skoler og øvrige kommunale bygninger kan ses i bilag 3.

Økonomisk overblik:

Øgede årlige driftsudgifter:	
Tømningsbidrag	60.000 kr.
Mindreforbrug (Papirordning afmeldes)	-70.000 kr.
Øgede udgifter til rengøring	610.000 kr.
I alt	600.000 kr.
Etableringsudgifter:	
Affaldsstationer og affaldsstativer	920.000 kr.
Bygnings- og adgangsmæssige tilpasninger	230.000 kr.
Implementering	350.000 kr.
I alt	1.500.000 kr.

Etableringsudgifterne det første år og de øgede årlige driftsudgifter giver en samlet merudgift det første år på 2.100.000 kr. og herefter merudgifter på 600.000 kr. årligt.

Da der er tale om større anlægs- og driftsudgifter, vurderer Børn og Skole, at der ikke kan findes kompenserende besparelser til finansiering af forslaget. Det foreslås derfor, at forslaget indgår i processen vedrørende Budget 2019-2022. Hvis forslaget indgår som en del af aftalen for Budget 2019-2022, vil det forberedende arbejde kunne påbegyndes i oktober 2018.

INDDRAGELSE

De lokale ledelser og medarbejdere planlægger den konkrete gennemførelse af den nye sorteringsordning på den enkelte institution alt efter de lokale forhold og behov – herunder involveringen af skolebestyrelser, samarbejdsudvalg samt børn/elever/brugere.

Erfaringen viser, at på de institutioner, hvor rengøringen står for tømningen, er det vigtigt at rengøringspersonalet samles og instrueres i håndteringen af affaldet.

Hvis forslaget om en ny affaldsordning vedtages, vil der blive udarbejdet konkrete implementeringsplaner tilpasset de enkelte daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger.

INDSTILLING

Direktøren for Børn og Skole indstiller til Byrådet:

1. At der tages stilling til, om forslaget om affaldssortering i kommunale daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger skal indgå som et udvidelsesforslag i den kommende budgetproces for Budget 2019-2022.

BESLUTNING

Bilag

Bilag 1: Forslag til afgrænsninger af institutioner mv. i forbindelse med udvidet affaldssortering i Favrskov Kommune	710-2017-252644
Bilag 2: Plan for indfasning af affaldssorteringsordning på skoleområdet	710-2018-19115
Bilag 3: Omkostninger ved indførelse af ny sorteringsordning samt kortlægning af eksisterende affaldsordninger i Favrskov Kommunes daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger	710-2018-6675

Social- og Sundhedsudvalget, 6. marts 2018:

Fraværende: Ingen

Med henvisning til protokolleringen af sagens behandling i Teknik- og Miljøudvalget 1. marts 2018 sendes sagen tilbage til forvaltningen.

Det bemærkes i øvrigt, at der i forhold til plejecentrene og botilbud på handicap- og psykiatriområdet allerede er positive erfaringer med at sortere affald.

Bilag

Bilag 1: Forslag til afgrænsninger af institutioner mv. i forbindelse med udvidet affaldssortering i Favrskov Kommune

Bilag 2: Plan for indfasning af affaldssorteringsordning på skoleområdet

Bilag 3: Omkostninger ved indførelse af ny sorteringsordning samt kortlægning af eksisterende affaldsordninger i Favrskov Kommunes daginstitutioner, skoler og andre kommunale bygninger